

31992L0112

31.12.1992.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 409/11

PADOMES DIREKTĪVA 92/112/EEK**(1992. gada 15. decembris)****par procedūrām tādu programmu saskaņošanai, kuras paredzētas, lai samazinātu un galīgi likvidētu titāna dioksīda rūpniecības radīto piesārņojumu**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas Līgumu, un jo īpaši tā 100.a pantu,

ņemot vērā Komisijas ierosinājumu ⁽¹⁾,sadarbojoties ar Eiropas Parlamentu ⁽²⁾,ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽³⁾,tā kā Padomes Direktīvu 89/482/EEK (1989. gada 21. jūnijs) par procedūrām tādu programmu saskaņošanai, kuras paredzētas, lai samazinātu un eventuāli novērstu titāna dioksīda ražošanas radīto piesārņojumu ⁽⁴⁾ Tiesa anulēja ar 1991. gada 11. jūnija nolēmumu, pamatojoties uz to, ka minētajai direktīvai nebija piemērota juridiskā pamata ⁽⁵⁾;

tā kā dalībvalstīm nav jāpieņem jauni pasākumi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, ja tās jau ir veikušas vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu minētās direktīvas prasības, un šie pasākumi ir saskaņā ar minēto direktīvu;

tā kā tiesiskā regulējuma trūkumam, kas radies minētās direktīvas anulēšanas rezultātā, var būt negatīva ietekme uz vidi un konkurences nosacījumiem titāna dioksīda ražošanas nozarē; tā kā ir jāatjauno minētās direktīvas radītā materiālā situācija;

⁽¹⁾ OV C 317, 7.12.1991., 5. lpp.⁽²⁾ OV C 94, 13.4.1992., 158. lpp. un OV C 305, 23.11.1992.⁽³⁾ OV C 98, 21.4.1992., 9. lpp.⁽⁴⁾ OV L 201, 14.7.1989., 56. lpp.⁽⁵⁾ 1991. gada 11. jūnija Nolēmums, Lieta C-300/89, Komisija pret Padomi (vēl nav publicēts).

tā kā šīs direktīvas mērķis ir tuvināt valstu noteikumus par titāna dioksīda ražošanas nosacījumiem, lai novērstu esošos konkurences izkropļojumus starp dažādiem ražotājiem nozarē un lai nodrošinātu augstu vides aizsardzības līmeni;

tā kā 9. pantā Padomes Direktīvā 78/176/EEK (1978. gada 20. februāris) par titāna dioksīda ražošanas atkritumiem ⁽⁶⁾, un jo īpaši tās 9. pantā, paredzēts, ka dalībvalstīm jāizstrādā 1978. gada 20. februārī esošo rūpniecības uzņēmumu radītā piesārņojuma pakāpeniskas samazināšanas un novēršanas programmas;

tā kā programmās noteikti galvenie mērķi šķidro, cieta un gāzveida atkritumu radītā piesārņojuma samazināšanai, kas jāasniedz līdz 1987. gada 1. jūlijam; tā kā šīs programmas bija jāiesniedz Komisijai tā, lai tā varētu sniegt piemērotus priekšlikumus Padomei par programmu saskaņošanu attiecībā uz šā piesārņojuma samazināšanu un eventuālu novēršanu un konkurences nosacījumu uzlabošanu titāna dioksīda ražošanā;

tā kā ūdens vides aizsardzības nolūkos būtu jāaizliedz noteiktu veidu atkritumu nogremdēšana un izvadīšana, jo īpaši cieta atkritumu un stipri skābo atkritumu nogremdēšana un izvadīšana, un būtu pakāpeniski jāsamazina citu atkritumu izvadīšana, jo īpaši vāji skābo un neitralizēto atkritumu izvadīšana;

tā kā esošajos rūpniecības uzņēmumos būtu jāizmanto attiecīgas atkritumu apstrādes sistēmas, lai sasniegtu izvirzītos mērķus līdz noteiktajam laikam;

tā kā šādu sistēmu uzstādīšana var radīt lielas tehniskas un ekonomiskas grūtības saistībā ar vāji skābiem atkritumiem un neitralizētiem atkritumiem no noteiktiem uzņēmumiem; tā kā dalībvalstīm tāpēc būtu jāspēj atlikt šo noteikumu piemērošanu, ja tiek izstrādāta un iesniegta Komisijai piesārņojuma efektīvas samazināšanas programma; tā kā Komisija būtu jāspēj pagarināt attiecīgo termiņu, ja dalībvalstīm rodas šādas grūtības;

⁽⁶⁾ OV L 54, 25.2.1978., 19. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 83/29/EEK (OV L 32, 3.2.1983., 28. lpp.).

tā kā attiecībā uz noteiktu atkritumu izvadīšanu dalībvalstīm būtu jāspēj izmantot kvalitātes mērķi tā, lai rezultāti visos aspektos būtu līdzvērtīgi rezultātiem, ko iegūst, izmantojot robežvērtības; tā kā šāda līdzvērtība būtu jāpierāda programmā, ko iesniedz Komisijai;

tā kā neierobežojot pienākumus, kas dalībvalstīm noteikti ar Padomes Direktīvu 80/779/EEK (1980. gada 15. jūlijs) par gaisa kvalitātes robežvērtībām un sēra dioksīda un suspendēto daļiņu orientējošām vērtībām ⁽¹⁾ un Padomes Direktīvu 84/360/EEK (1984. gada 28. jūnijs) par rūpniecības uzņēmumu radītā gaisa piesārņojuma apkarošanu ⁽²⁾, ir lietderīgi aizsargāt gaisa kvalitāti, nosakot attiecīgus emisiju standartus attiecībā uz gāzu izvadīšanu titāna dioksīda ražošanā;

tā kā dalībvalstīm būtu jāveic katra uzņēmuma esošās ražošanas kontrole, lai pārbaudītu, vai šos pasākumus piemēro efektīvi;

tā kā būtu jānovērš visu titāna dioksīda ražošanas atkritumu rašanās vai tie būtu otrreiz jāizmanto, ja tas ir ekonomiski un tehniski iespējams, un tā kā šādi atkritumi būtu otrreiz jāizmanto vai jāapglabā, neapdraudot cilvēka veselību vai vidi,

tā kā šī direktīva neierobežo dalībvalstu tiesības tās piemērošanas jomā saglabāt spēkā vai pieņemt stingrākus noteikumus attiecībā uz vides aizsardzību,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Ar šo direktīvu nosaka Direktīvas 78/176/EEK 9. panta 3. punktā paredzētās procedūras esošo rūpniecības uzņēmumu radītā piesārņojuma samazināšanas un galīgas novēršanas programmu saskaņošanai, un šīs direktīvas mērķis ir uzlabot konkurences nosacījumus titāna dioksīda rūpniecībā.

⁽¹⁾ OV L 229, 30.8.1980., 30. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 89/427/EEK (OV L 201, 14.7.1989., 53. lpp.).

⁽²⁾ OV L 188, 16.7.1989., 20. lpp.

2. pants

1. Šajā direktīvā:

a) attiecībā uz sulfātprocesa izmantošanu:

— "cietie atkritumi" ir:

— nešķīstoši rūdas pārpalikumi, ko ražošanas procesā nav sašķēlusi sērskābe;

— vitriols, t. i., kristāliskais dzelzs(II) sulfāts ($\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$),

— "stipri skābi atkritumi" ir:

— pamatatsārmi, kuri rodas filtrācijas fāzē pēc titanisulfāta šķīduma hidrolīzes. Ja šie pamatatsārmi ir saistīti ar vāji skābiem atkritumiem un tie kopā satur vairāk nekā 0,5 % brīvas sērskābes un dažādu smago metālu ⁽³⁾, tad atsārmus un atkritumus kopā uzskata par stipri skābiem atkritumiem,

— "apstrādes atkritumi" ir:

— filtrējošie sāļi, dūņas un šķidrie atkritumi, kas rodas stipri skābo atkritumu apstrādē (koncentrēšana vai neitralizācija) un satur dažādus smagos metālus, izņemot neitralizētus un filtrētus vai dekantētus atkritumus, kuri satur tikai smago metālu zīmes un kuru pH pirms jebkādas atšķaidīšanas pārsniedz 5,5,

— "vāji skābie atkritumi" ir:

— skalošanas ūdeņi, dzesēšanas ūdeņi, kondensāti un citas dūņas un šķidrie atkritumi – izņemot iepriekš definētos –, kas satur 0,5 % vai mazāk brīvas sērskābes,

— neitralizēti atkritumi ir:

— jebkuri šķidrums, kam pH pārsniedz 5,5 un kas satur tikai smago metālu zīmes, un kas iegūti tieši, filtrējot stipri vai vāji skābus atkritumus pēc apstrādes, vai dekantēti no tiem, lai samazinātu to skābumu un smago metālu saturu tajos,

— "putekļi" ir:

— visu veidu putekļi no ražošanas uzņēmumiem, un jo īpaši rūdas un pigmentu putekļi,

⁽³⁾ Šī definīcija attiecas arī uz stipri skābiem atkritumiem, kas atšķaidīti līdz 0,5 % vai mazākam brīvas sērskābes saturam.

- “SO_x” ir:
- gāzveida sēra dioksīds un trioksīds, kas izdalīties dažādās ražošanas un iekšējās atkritumu apstrādes procesu fāzēs, tostarp skābes pilieni;
- b) attiecībā uz hlora procesa izmantošanu:
- “cietie atkritumi” ir:
    - nešķīstoši rūdu atlikumi, ko ražošanas procesā nav sašķēlis hlors,
    - metālu hlorīdi un hidroksīdi (filtrēšanas paliekas), kuri rodas cietā veidā titāna tetrahlorīda ražošanā,
    - koksa atlikumi, kas rodas titāna tetrahlorīda ražošanā,
  - “stipri skābi atkritumi” ir:
    - atkritumi, kas satur vairāk nekā 0,5 % brīvas sālsskābes un dažādu smago metālu ⁽¹⁾;
  - “apstrādes atkritumi” ir:
    - filtrējošie sāļi, dūņas un šķidrie atkritumi, kas rodas stipri skābu atkritumu un dažādus smagos metālus saturošu atkritumu apstrādē, izņemot neitralizētus un filtrētus vai dekantētus atkritumus, kuri satur tikai smago metālu zīmes un kuru pH pirms jebkādas atšķaidīšanas pārsniedz 5,5,
  - “vāji skābi atkritumi” ir:
    - skalošanas ūdeņi, dzesēšanas ūdeņi, kondensāti un citas dūņas un šķidrie atkritumi – izņemot iepriekš definētos –, kas satur 0,5 % vai mazāk brīvas sālsskābes,
  - “neitralizēti atkritumi” ir:
    - jebkuri šķidrums, kam pH pārsniedz 5,5 un kas satur tikai smago metālu zīmes, un kas iegūti tieši, filtrējot stipri vai vāji skābus atkritumus pēc apstrādes, vai dekantēti no tiem, lai samazinātu to skābumu un smago metālu saturu,
  - “putekļi” ir:
    - visu veidu putekļi no ražošanas uzņēmumiem, un jo īpaši rūdu, pigmentu un koksa putekļi,
- “hlors” ir:
- gāzveida hlors, kas izdalīties dažādās ražošanas procesa fāzēs;
- c) attiecībā uz sulfātprocesa vai hlora procesa izmantošanu
- “nogremdēšana” ir
    - jebkura apzināta vielu vai produktu apglabāšana iekšzemes virszemes ūdeņos, iekšējos piekrastes ūdeņos, teritoriālajos ūdeņos vai atklātā jūrā no kuģiem vai lidaparātiem ⁽²⁾.
2. Direktīvā 78/176/EEK definētajiem jēdzieniem šajā direktīvā ir tāda pati nozīme.

3. pants

No 1993. gada 15. jūnija ir aizliegts nogremdēt jebkurus 2. pantā minētos cietos atkritumus, stipri skābos atkritumus, apstrādes atkritumus, vāji skābos atkritumus vai neitralizētos atkritumus.

4. pants

Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai aizliegtu atkritumu izvadīšanu iekšējos virsūdeņos, iekšējos piekrastes ūdeņos, teritoriālajos ūdeņos un atklātā jūrā:

a) attiecībā uz cietajiem atkritumiem, stipri skābajiem atkritumiem un apstrādes atkritumiem no esošajiem rūpniecības uzņēmumiem, kuros izmanto sulfātprocesi,

— līdz 1993. gada 15. jūnijam visos iepriekšminētajos ūdeņos;

b) attiecībā uz cietajiem atkritumiem un stipri skābajiem atkritumiem no esošajiem rūpniecības uzņēmumiem, kuros izmanto hlora procesu,

— līdz 1993. gada 15. jūnijam visos iepriekšminētajos ūdeņos.

5. pants

Ja dalībvalstīm ir nopietnas tehniskas un ekonomiskas grūtības ievērot prasību attiecībā uz 4. pantā noteikto piemērošanas dienu, Komisija var piešķirt pagarinājumu, ja Komisijai līdz 1993. gada 15. jūnijam iesniedz programmu efektīvai šādu atkritumu izvadīšanas samazināšanai. Ar šādu programmu jāpanāk, lai līdz 1993. gada 30. jūnijam pilnīgu aizliegtu šādu izvadīšanu.

⁽¹⁾ Šī definīcija attiecas arī uz stipri skābiem atkritumiem, kas atšķaidīti līdz 0,5 % brīvas sērskābes saturam.

⁽²⁾ “Kuģi un lidaparāti” ir visu veidu kuģošanas līdzekļi un lidaparāti. Ar šo frāzi apzīmē kuģus uz gaisa spilveniem, kuģošanas līdzekļus, kas ir vai nav pašgājēji, un stacionāras vai peldošas platformas.

Ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc šīs direktīvas pieņemšanas par visiem šādiem gadījumiem informē Komisiju un par tiem apspriežas ar Komisiju. Komisija informē pārējās dalībvalstis.

6. pants

Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka atkritumu izvadīšanu samazina saskaņā ar šādiem noteikumiem:

- a) no esošajiem rūpniecības uzņēmumiem, kuri izmanto sulfātprocesu,
- līdz 1993. gada 31. decembrim visos ūdeņos samazina vāji skābos atkritumus un neitralizētos atkritumus līdz robežvērtībai, kas nepārsniedz 800 kg kopējā sulfāta uz tonnu saražotā titāna dioksīda (t. i., atbilstoši SO_4 joniem, ko satur brīvā sērskābe un metāliskie sulfāti);
- b) no esošajiem rūpniecības uzņēmumiem, kuri izmanto hlora procesu,
- vāji skābos atkritumus, apstrādes atkritumus un neitralizētos atkritumus samazina līdz 1993. gada 15. jūnijam visos ūdeņos līdz šādām kopējā hlora robežvērtībām uz tonnu saražotā titāna dioksīda (t. i., atbilstoši Cl jonu saturam brīvā sālskābē un metālu hlorīdos):
    - 130 kg, izmantojot neitrālu rutilu,
    - 228 kg, izmantojot sintētisko rutilu;
    - 450 kg, izmantojot izdedžus.

Ja uzņēmums izmanto vairāk nekā vienu veidu vai rūdu, robežvērtības piemēro proporcionāli izmantotajam šo rūdu daudzumam.

7. pants

Izņemot iekšējos virsūdeņus, dalībvalstis var atlikt 6. panta a) punktā minēto piemērošanas dienu vēlākais līdz 1994. gada 31. decembrim, ja tas notiek nopietnu tehnisku un ekonomisku grūtību dēļ un ja līdz 1993. gada 15. jūnijam Komisijai ir iesniegta šādu atkritumu izvadīšanas efektīvas samazināšanas programma. Ar šādu programmu nodrošina, ka tiek sasniegtas šādas robežvērtības uz tonnu titāna dioksīda, kas saražots līdz norādītajai dienai:

- vāji skābi atkritumi un neitralizēti atkritumi: 1 200 kg — 1993. gada 15. jūnijs,
- vāji skābi atkritumi un neitralizēti atkritumi: 800 kg — 1994. gada 31. decembris.

Ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc šīs direktīvas pieņemšanas par visiem šādiem gadījumiem informē Komisiju un par tiem apspriežas ar Komisiju. Komisija informē pārējās dalībvalstis.

8. pants

1. Attiecībā uz 6. panta prasībām dalībvalstis var izvēlēties izmantot kvalitātes mērķus kopā ar attiecīgām robežvērtībām, piemērojot tos tā, lai ietekme vides aizsardzības un konkurences izkropļojumu novēršanas ziņā būtu līdzvērtīga šajā direktīvā noteikto robežvērtību ietekmei.

2. Ja dalībvalstis izvēlas izmantot kvalitātes mērķus, tā iesniedz Komisijai programmu ⁽¹⁾, ar ko pierāda, ka ar pasākumiem sasniegtā ietekme vides aizsardzības un konkurences izkropļojumu novēršanas ziņā ir līdzvērtīga šīs direktīvas 6. pantā noteikto robežvērtību ietekmei.

Programmu iesniedz Komisijai vismaz 6 mēnešus pirms tam, kad dalībvalsts ierosina piemērot kvalitātes mērķus.

Šo programmu Komisija novērtē saskaņā ar Direktīvas 78/176/EEK 10. pantā noteiktajām procedūrām.

Komisija informē pārējās dalībvalstis.

9. pants

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka izvadīšana atmosfērā tiek samazināta saskaņā ar šādiem noteikumiem:

- a) ja esošie rūpniecības uzņēmumi izmanto sulfātprocesu:
- i) attiecībā uz putekļiem līdz 1993. gada 31. decembrim izvadīšanu no galvenajiem avotiem samazina līdz robežvērtībai, kas nepārsniedz 50 mg/nm^3 ⁽²⁾, un no jebkura cita avota ⁽²⁾ līdz robežvērtībai, kura nepārsniedz 150 mg/nm^3 ⁽³⁾;
  - ii) attiecībā uz SO_x līdz 1995. gada 1. janvārim izvadīšanu, kas rodas titāna dioksīda ražošanā šķīdināšanas un kalcinēšanas stadijā, samazina līdz robežvērtībai, kas nepārsniedz 10 kg SO_2 ekvivalenta uz tonnu saražotā titāna dioksīda;

⁽¹⁾ Šādu informāciju sniedz saskaņā ar Direktīvas 78/176/EEK 14. pantu vai atsevišķi, ja apstākļi to prasa.

⁽²⁾ Kubikmetrs 273 K temperatūrā 101,3 kPa spiedienā.

⁽³⁾ Dalībvalstis informē Komisiju par šādiem mazāk svarīgiem avotiem, kuros nav veikti mērījumi.

- iii) dalībvalstis pieprasa uzstādīt iekārtas skābju pilienu emisiju novēršanai;
  - iv) skābju atkritumu koncentrēšanas iekārtas neizvada vairāk kā $500 \text{ mg/nm}^3 \text{ SO}_x$, ko aprēķina kā SO_2 ekvivalentu ⁽¹⁾;
  - v) to sāļu apdedzināšanas iekārtas, kuri radušies atkritumu apstrādes rezultātā, ir aprīkotas ar labāko pieejamo tehniku, neradot pārmērīgas izmaksas, lai novērstu SO_x emisijas;
- b) ja esošie rūpniecības uzņēmumi izmanto hlora procesu:
- i) attiecībā uz putekļiem līdz 1993. gada 15. jūnijam izvadīšanu samazina līdz robežvērtībai, kas nepārsniedz 50 mg/nm^3 ⁽²⁾ no galvenajiem avotiem, un līdz robežvērtībai, kura nepārsniedz 150 mg/nm^3 ⁽²⁾ no jebkura cita avota ⁽³⁾;
  - ii) attiecībā uz hloru līdz 1993. gada 15. jūnijam izvadīšanu samazina līdz vidējai dienas koncentrācijai, kas nepārsniedz 5 mg/nm^3 ⁽⁴⁾, un līdz koncentrācijai, kura nepārsniedz 40 mg/ng^3 jebkurā citā laikā.

2. Šī direktīva neierobežo Direktīvu 80/779/EEK.

3. SO_x izvadīšanas standartmērījumu kontroles procedūra ir noteikta pielikumā.

10. pants

Dalībvalstis kontrolē 6., 8. un 9. pantā noteiktās robežvērtības un samazinājumus, ņemot vērā katra uzņēmuma faktisko ražošanas procesu.

11. pants

Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka visus titāna dioksīda ražošanas atkritumus, un jo īpaši atkritumus, kurus aizliegts izvadīt vai nogremdēt ūdenī vai izvadīt atmosfērā:

- novērš vai izmanto atkārtoti, ja tas ir tehniski un ekonomiski iespējams,
- izmanto atkārtoti vai apglabā, neapdraudot cilvēka veselību vai nekaitējot videi.

Tas pats attiecas uz atkritumiem, kas rodas, atkārtoti izmantojot vai apstrādājot iepriekšminētos atkritumus.

12. pants

1. Dalībvalstis, kas vēl nav veikušas pasākumus, kuri vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, nodrošina, lai tie stātos spēkā ne vēlāk kā 1993. gada 15. jūnijā. Tās tūlīt informē Komisiju par valsts noteikumiem, kas pieņemti, lai izpildītu šīs direktīvas prasības.

Kad dalībvalstis pieņem šos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis pieņem procedūru šādu atsauču izdarīšanai.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

13. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 1992. gada 15. decembrī

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

M. HOWARD

⁽¹⁾ Attiecībā uz jauniem koncentrācijas procesiem Komisija var piekrist, ka piemēro citādu robežvērtību, ja dalībvalsts var pierādīt, ka trūkst tehnikas, lai sasniegtu šo standartu.

⁽²⁾ Kubikmetrs 273 K temperatūrā un $101,3 \text{ kPa}$ spiedienā.

⁽³⁾ Dalībvalstis informē Komisiju par šādiem mazāk svarīgiem avotiem, kuros nav veikti mērījumi.

⁽⁴⁾ Uzskata, ka šīs robežvērtības atbilst lielākais sešiem gramiem saražotā titāna dioksīda.

PIELIKUMS

Standartmērījumu kontroles procedūra gāzveida SO_x emisijām

Lai aprēķinātu SO₂ un SO₃ un skābju pilienu daudzumus, ko izsaka kā SO₂ ekvivalentu, kuru izvada īpašas iekārtas, ir jāņem vērā konkrētajā darbībā izdalītās gāzes tilpums un vidējais SO₂/SO₃ saturs, ko izmēra tajā pašā laikā. SO₂/SO₃ plūsmas ātrums un saturs jānosaka tādos pašos temperatūras un mitruma apstākļos.
